

Tag stilling til blodtransfusion

Samtykke eller afvisning

Du kan komme i en situation, hvor du har blodmangel enten på grund af sygdom eller blødning. Du skal derfor tage stilling til, om du vil acceptere eller afvise at modtage blodtransfusion under dit sygdomsforløb, hvis det bliver nødvendigt.

Du kan til enhver tid drøfte din beslutning om blodtransfusion med en læge eller sygeplejerske på den afdeling, som du er tilknyttet. Din beslutning noteres i din patientjournal.

INDEN DU TRÆFFER DIT VALG

Sådan foregår en blodtransfusion

Inden der gives en blodtransfusion, skal det sikres, at donorblodet passer til dig. Der vil derfor blive taget blodprøver, og der vil blive udført en såkaldt 'forligelighedstest' – enten en BAC-test eller BF-test.

Ved en blodtransfusion får du tilført den bestanddel af blodet, du har brug for. Du kan få tilført røde blodlegemer, blodplader og/eller plasma. De fleste transfusioner er med røde blodlegemer. Blodtransfusionen indgives i en blodåre gennem et drop.

Hvornår anvendes blodtransfusion?

Du vil have behov for at få tilført røde blodlegemer, hvis du har lav blodprocent (hæmoglobin) og symptomer på blodmangel (anæmi). Disse symptomer kan blandt andet være svimmelhed, hjertebanken og/eller åndedrætsbesvær, som kan skyldes at kroppen ikke får ilt nok.

Røde blodlegemer gives som oftest til:

- hæmatologiske patienter, patienter med blodprop i hjertet eller kræft, når patientens hæmoglobin (Hb) er nede på 5,6 mmol/l.
- hjertesygge patienter, når patientens hæmoglobin (Hb) er nede på 4,7 mmol/l.
- ikke-blødende patienter, når patientens hæmoglobin (Hb) er nede på 4,3 mmol/l.

Fakta om blodtransfusion

Ved en blodtransfusion får du tilført den bestanddel af blodet, du har brug for. Det er enten:

1. Røde blodlegemer (erythrocytter):

Anvendes, når blodprocenten (hæmoglobin) er for lav.

2. Blodplader (trombocytter):

Anvendes for at standse eller forhindre blødning ved et lavt antal blodplader.

3. Plasma:

Anvendes, når blodets evne til at størkne (koagulere) er nedsat, fx ved større blødninger.

Det blod, der gives, kommer fra frivillige, ubetalte bloddonorer i Danmark og er testet negativ for HIV og Hepatitis B og C.

Kriterierne for, hvornår du kan have brug for blod, er ikke faste, men vurderes individuelt i forhold til dine laboratoriesvar og eventuelle symptomer på blodmangel.

Blodplader eller plasma gives sjældent, men kan gives, hvis der bliver behov for at normalisere blodets evne til at størkne. Dette kan fx være ved lavt antal blodplader og ved større blødninger.

Bivirkninger

Der kan forekomme bivirkninger ved blodtransfusion, fx feber og kulderystelser. Bivirkningerne er ofte forbigående.

Alvorligere bivirkninger er sjældne. Risikoen for, at en blodtransfusion medfører alvorlige komplikationer, er cirka 1 ud af 4500 blodtransfusioner.

Du skal være opmærksom – og reagere på – følgende symptomer:

- **Under og umiddelbart efter blodtransfusion:**
Alment ubehag, feber, kulderystelser, smerter, åndenød, udslæt, hurtig puls, kvalme, opkastning, diarré, rødfarvet urin.
Kontakt hospitalspersonalet, hvis du får ét eller flere af disse symptomer.
- **I op til 6 måneder efter blodtransfusion:**
Feber, uforklarlig træthed, mørkfarvet urin, gulsot, kvalme, manglende appetit.
Kontakt din praktiserende læge, hvis du får ét eller flere af disse symptomer.

ANDRE BEHANDLINGSMULIGHEDER

Hvis du har jernmangel, kan behandling med fx jerntilskud være et alternativ til blodtransfusion. Selvom du siger ja til blodtransfusion, er der stadig mulighed for at drøfte, om blodmangel (anæmi) kan behandles på anden vis.

NÅR DU HAR TRUFFET DIT VALG

Giver du samtykke til blodtransfusion, gælder dit samtykke hele dit sygdomsforløb. Det vil sige, at du skal give tilsagn én gang i sygdomsforløbet, også selvom du overgår fra at være indlagt til at være ambulanspatient. Du kan til enhver tid tilbagekalde dit samtykke.

Afviser du at få blodtransfusion, skal lægen informere om de konsekvenser, det kan have for dig i dit videre forløb, fx i forhold til operation.

KONTAKT OG MERE VIDEN

Har du spørgsmål, eller har du behov for at tale med nogen om din beslutning, skal du henvende dig til en læge eller en sygeplejerske på den afdeling, som du er tilknyttet.